

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:	Előfizetési árak:	Kiadóhivatal:
Kényes utca 175. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.	Egész évre 4 frt. — Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt. — Egyes szám 8 kr. MEGJELEN HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.	Belicey-utca 11. szám, (saját ház), hova az előfizetési pénzek intézendők. — Hirdetéseket jutányos áron elfogad. BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Két új törvény.

Második közlemény.

Előző számunkban részletesen ismertettük a fizetési meghagyásokról szóló törvényt. Most a másik új törvényre térünk át, mely a sommás eljárás gyökeres átalakítását célozza és viszi keresztül a közvetlenség, szóbeliség és a bizonyítékok szabad mérlegelése alapelveinek alkalmazásával, hogy ekként kitűzött, célját az anyagi igazság érvényesülését az emberi lehetőség határai között, elérhesse.

A közvetlenség e törvényben abban nyilvánul, hogy perbeli cselekmények, vagyis a felek előadásai és a bizonyítás az ítélethozatalra hivatott bíró előtt történjenek, úgy hogy azokat a bíró közvetlen észlelje és megfigyelhesse. Ezen alapelvet a törvény a lehető legszigorúbban viszi keresztül úgy annyira, hogy csak csak kivételként engedi meg, hogy például más, megkeresett bíróság által bizonyítás (tanúk kihallgatása stb.) vétessék fel.

Ugyanilyen szigorral viszi keresztül a szóbeliség elvét is. A bírói határozat hozatalánál az vehető figyelembe, a mit a felek tárgyaláson szóval előadtak. A tárgyalást megelőző esetleges írásbeli beadványok (keresetek stb.) csak a tárgyalás előkészítésére, előidőzésére szolgálnak. A tárgyaláson tehát a keresetet szóval ismételni kell, esetleg attól eltérni, módosítani, változtatni lehet, s bármily eltérés esetén nem az írott kereset, hanem a szóbeli előadás képezi a tárgyalás alapját.

A bizonyítás tekintetében a bizonyítékok

szabad mérlegelését fogadja el a törvény az eddigi bizonyítási rendszer helyett, a mely a bírót ítélete meghozatalánál az előterjesztett bizonyítékokhoz, azok többé kevésbé hatályos bizonyító erejéhez kötötte. A bíró tehát teljesen szabad belátására, lelkiismeretére van utalva, — jobban mondva feljogosítva, — azt azonban megkívánja a törvény a bírótól, hogy ítéletében azon okokat, melyek meggyőzését előidézték, tüzetesen előadja. Csupán az okmányok bizonyító erejének meghatározását nem bizza teljesen a bíró belátására. A felek által eddig szükség esetén tett esküje helyett a feleknek eskü alatti kihallgatását hozza be melynél a felek ép úgy kérdeztetnek ki és eskettetnek meg vallomásaikra, ha a bíró szükségét látja, és megengedhetőnek találja, mint eddig a tanúk.

Az anyagi igazság feldejtése céljából ezenkívül a bírót a pervezetés teljes jogával ruházza fel az új törvény felhatalmazván őt, hogy a tényállás tisztázása céljából a felektől felvilágosításokat kívánjon azokat személyesen beidéztessen tőlük okiratokat beköveteljen vagy maga hivatalból beszerezhesse a bizonyítás felvétel ismétlését, vagy kiegészítését rendelheti el, a már berekesztett tárgyalást ismét megnyithatja s egyáltalán a törvény korlátain belül mindent megtehet, sőt megtenni köteles, a mit a való tényállás az anyagi igazság lelejtésére szükségesnek és jónak lát.

Ugyanezen célra szolgál azon törvényben foglalt elv is hogy a tárgyalás esetleg a tárgyalások mint egy egységes folytonos tárgyalás

tekintetnek, s épen azért a felek bármelyike a tárgyalás berekesztése előtt bármikor hozhat fel újabb körülményt, sőt viszonkövetelést is, valamint újabb bizonyítékot, a melyek a kérdést tisztább világosításba helyezik. Kivételt csak az ugynevezett pergátló (alaki) kifogások képeznek melyek a tárgyalás kezdetén teendők meg, mivel ellenkező esetben figyelembe nem vétetnek Természetesen gondoskodik a törvény arról is hogy a felek ezen jogukkal visszaélve, a tárgyalást, az ügy befejezését el ne huzassák, az ilyen később felhozott állítások és bizonyítékok utólagos felhozása folytán felmerülő költségek viselésére az illető felet kötelezvé.

Ezek képezik azon főbb elveket, melyeken az új sommás eljárás alapul.

Most képezik azon főbb elveket, melyeken az új sommás eljárás alapul.

Most nézzük lehető röviden magát az eljárást.

A törvény (1893: XVIII. t-cz) 1-ső §-a azon polgári ügyeket sorolja fel, melyek a sommás eljárás alá és a járásbírók hatáskörébe tartoznak. Legnagyobb részt ugyanazok, a melyek eddig is odatartoztak. Kiterjeszti azonban a sommás eljárást az 500 forint aluli értékű számadási perekre, a birtokperekre, a mennyiben a per tárgyának értéke 200 forintot meg nem halad az örökösödési perekre ugyancsak 200 forint érték mellett az ugynevezett praesudicialis keresetekre a fentebbi értékhatárok között. A lejárt kamatok, életjáradékok hasznosbér nem mint eddig 2, hanem ha 3 évről vannak is hátrálékban, som-

A SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRCAJA.

A kakuk.

Kakuk madár szállott a fára, —
—Mi épp a ház előtt ülénk,
A vadszöllő sűrű indája,
Hús árnyat terjesztett fölénk.

Átöleltél és játszadozva
Csacsogtál vigán, kedvesen;
S én megkérdeztem a jó madártól:
„Mond, meddig él a kedvesem?”

A kakuk kezdett kiabálni,
Tán százat is szólt, úgy lehet.
S én újra kérdem: „Felelj arra,
Hogy meddig szeret engemet?”

A kakuk ismét megszólalt, de
Csak egy két hangot hallatott,

Aztán elszállt. S te sirva monddál:
„Ne hidd, — a kakuk hazudott!”

Aztán esküdtél mindenekre;
Hogy a szerelmed végtelen,
Előbb meghalsz, mint az megszűnnék,
S hogy csak rám gondolsz szüntelen

. . . Most, hogy férjed karjába nyugszol,
— Ki minderről tán nem tudott,
Jut-e eszedbe olykor-olykor,
Hogy nem a kakuk hazudott?

EPSTEIN MIKLÓS.

Az öngyilkosság mánijája.

Írta: HEVESSI FERENCZ.

Minden elveszett réám nézve a földön. A szeretét, a szerelmem, mely üdvözít. A szülőket elfölte a sirhant; rokon; barát nekem csak névleg létezett, és akiért földi és égi jussomai szó nélkül feláldoztam volna — hűtlenül elhagyott. Ma tudtam meg, hogy nem szeret, soha nem is szeretett.

Felcséggemmé akartam tenni, drágám! — mondtam hozzá oly lágyan, oly szívből minőre csak egy szerelmes ifju képes.

— Nagyon szép szándék, — felelte ő.
— Most atyjához megyek, hogy megkérjem kezét.
— Oda hiába fárad — szólt hanyagul.
— Mit mond?

— A papa azt mondta, hogy ön nem parti. Tegnap beszélt a főnökével. Többek közt ön is szóba került. Főnöke azt mondta, hogy ön nem sokáig lesz a hivatalban.

— Áthelyeznek?

— Nem, hanem mással töltik be a helyét. A hivatalnak, melyre önt ideiglenesen kinevezték, nem felel meg.

— És, ezt főnököm mondta?

— Igen, az adófelügyelő.

— Hiszen senki sem dolgozott az irodában oly szorgalmasan, oly buzgalommal, mint én.

— A főnöke ép ellenkező előterjesztést tett a pénzügyminiszteriumnál.

— És ezt a kisasszony hiszi?

— Miért ne, ha a főnöke és a papa azt mondja?

— De nem csak ez az egy állás van a világon. Keresek másikat, erős akaratom van és hiszem, hogy találok olyat, hol nem dobnak el mint a kifacsart cit-

más uton perelhetők. A 2-ik §. pedig a kereskedelmi perek közül jelöli meg azokat melyek sommás eljárásra tartoznak.

A kereset a per a bíróságnál jegyzőkönyvbe mondható, vagy írásban adható be. Az írásbeli kereset nem mint eddig csupán két, illetve annyi példányban adandó be, hogy ha több alperes van, azok mindenkének jusson egy példány, hanem a példányokon kívül egy felzet is csatolandó, melyen felperes kapja az idézést míg az első példány a bíróságnál marad, hogy abból a tárgyalásra előkészülhessen.

A kereset folytán a bíróság tárgyalási határnapot és órát tűz az eddigi két órai várakozási idő, mely alatt a felek még mindig megjelenhetnek eltöröltetett. A ki a kitűzött órára meg nem jelen jogkövetkezményeit viseli. Ezenkívül minden bíróság ugynevezett rendes törvényt napokat köteles meghatározni, melyeken a felek közös beleegyezéssel a bíróság előtt megjelennek, a mikor is az nyomban tárgyalandó. Érdekes, új intézkedése a törvénynek az is, hogy per indítás előtt egyezségi kísérletre is lehet idézést kérni s az így kitűzendő határnapon ha az egyezés létrejön, az jegyzőkönyvbe vétetik, míg ha nem sikerül bármelyik fél kérheti a kereset jegyzőkönyvbe vételét és tárgyalását.

A tárgyalás nyilvános és teljesen szóbeli. A tárgyalásra tűzött ügyek a kitűzés sorrendjében jegyzékbe vétetnek s a jegyzék a bíróságnál kifüggesztetik, a bíróságnál kifüggesztetik. A bíró aztán a kitűzött sorrendben és időben tárgyalásra hívja fel a feleket. Tényállítások, bizonyítékok a tárgyalás folyamán bármikor felhozhatók; az eddigi, ugynevezett hallgatóságos beismerés nem szolgálhat az ítélet indokául. A felek azonban minden állításukat és bizonyítékait annyiban kénytelenek idején felhozni, hogy az ebbeli mulasztásokból eredő költségeket különben ők viselik minden esetben, vagy is akkor is, ha teljesen pernyertesek. A bíróság tartozik gondoskodni arról, hogy az ügy kimerítő tárgyalásban rézesüljön s e végből kérdéseket lehet és utasításokat adhat a felek részére s ezen kívül az egyezséget a per bármely állásában megkísérlelheti. A tárgyalásról a bíróság jegyzőkönyvet vesz fel, melyben azonban a felek szóbeli előterjesztésének csak a lényege, úgy szólván csak az eredménye vétetik fel, s a

felek által aláírandó. Az aláírás megtagadása semmi következménnyel nem jár.

A bizonyítás tekintetében a törvény teljesen szakít az eddigi ugynevezett kötött (legalis) bizonyítási rendszerrel s helyette a bizonyítékok szabad mérlegelésének elvét juttatja érvényre. A közokiratok eddigi teljes bizonyító ereje továbbra is megmaradt. — A szabályszerűen kiállított s valódiságuk tekintetében kétségbe nem vont magánokiratok tartalmukra nézve szintén teljes bizonyítékul szolgálnak, az ellenkező bizonyításig. Az írás és aláírás valódiságának bizonyítása összehasonlítás útján történik, a bíró belátása szerint. A tanuhallgatás körüli eljárás nagyjában szintén megfelel az eddigi eljárásnak, teljesen új azonban az, hogy az egymásnak elmentmondó vallomást tevő tanúk szembesítendők és hogy idegen járásbíró területéről is idézhet a bíró maga elé tanukat, ha szükségesnek és célszerűnek találja. A szakértői eljárás annyiban változik, hogy a szakértőket a bíróság nevezi ki, és pedig, ha elegendőnek találja, egy szakértőt is kinevezhet.

Egészen új intézkedés a félnek eskü alatti kihallgatása, mely az eddigi perdöntő eskük helyébe lép. A bíróság kérelemre, vagy hivatalból is elreudelheti ezt, ha valamely döntő körülményre más bizonyíték nincs. Ugyancsak a bíróság ítéli meg, hogy ha mind a két fél jelentkezett eskü alatti kihallgatásra, közülök melyiket bocsássa — rendszerint a bizonyító fél ellenfelét — esküre. A kár mennyiségének bizonyítása szintén eskü alatti kihallgatással történik.

A per ítélet által döntetik el. Csakhogy míg eddig egy perben csak egy és az egész ügyre kiterjedő ítéletet lehetett és kellett hozni, addig az új törvény szerint van közbenszóló, rész- és végítélet.

Valamely követelés alapja és mennyisége szerint felmerült és egymástól elkülöníthető vitáknál a követelés alapja fenállását a bíróság közbenszóló ítélettel bírálja el, s ha ez jogerőre emelkedik, következik a követelés mennyiségének elbírálása, a mi a végítélettel történik. Ez például a kárkövetéseknél fontos és sokszor felesleges költségek elkerülését célzó intézkedés.

Részítéletet hoz a bíróság, ha több, együttesen beperesített követelés közül egyik vagy másik, avagy egy követelésnek például az ellenfél által elismert része alkalmas a döntésre,

m kor tehát feleslegessé vált a kereset ezen részének további függőben tartása, elbírátlanul maradása, míg a többi része is megéri a döntés alá. Részítélet esetén a kereset többi része felett ugynevezett kiegészítő ítéletet hoz a bíróság.

Ha pedig egyáltalán valamely per végeldöntésre alkalmas, a bíróság a tárgyalást bezárván, ítéletet hoz, ez az ugynevezett végítélet.

A bírói határozatok nyomban, szóbelileg kihirdetendők. Szükség esetén azonban a bíróság legkésőbb 8 napra határnapot tűz az ítélet kihirdetésére. A teljesítési határidő 15 nap az oly ítéleteknél, melyek ellen halasztó hatályú felebbvitelnek van helye, a többiekénél 8 nap.

Ennyit tartottunk szükségesnek olvasóink tájékoztatására elmondani az új sommás eljárásról a járásbírók előtt.

M i u j s á g ?

— **Gróf Csáky Albin Szarvason.** Gróf Csáky Albin volt kultuszminiszter ma városunkba érkezik pár napi tartózkodásra. Mifut értesültünk f. hó 5-én Mezőtur városának egy küldöttsége fog tisztelegni Csákyknál, mely alkalommal átnyújtják neki a díszpolgári oklevelet.

— **A községi képviselő testület** f. hó 5-én d. u. 2 órakor közgyűlést fog tartani, melyen a mérnöki és állatorvosi fizetések felmérése, s a községi adoszédői állás szervezése, felett fog intézkedés történi.

Fillér-estélyek. Külön meghívó helyett az érdeklődő közönség szíves tudomására hozzuk, hogy a szokásos fillér estélyek a társ. polg. leányiskola helyiségében Szombaton az az nov. 10-én veszik kezdetüket s mindazon szombatokon, melyeken más nyilvános mulatság nincsen, meg lesznek tartva. A rendezőség.

— **Értesítés.** A szarvasi takarékpénztár Részvény-Társaság folyó évi november hó 12-ik napjának d. e. 10 órájára hirdetett rendkívüli közgyűlése, miután a gyulai kir. törvényszék 7425/894 P. sz. alatt hozott végzése ellen egyik részvényes tag felfolyamodást adott be, — bizonytalan időre elhalasztatik. Míról a tisztelt részvényes tagok ezennel értesítetnek. Szarvason 1894. November 3-án Sárkány János elnök.

— **Megörült.** Vitális Pál 74 éves szarvasi kovácmester még a hetvenes években bizonyos földhordó gépet talált fel. Fűhöz-fához fordult hogy találmányát értékesítse. A miniszteriumhoz több ízben adott be kérvényt találmányának megvétele végett innen azonban, miután a találmány tényleg csekély jelentőségű volt, mindannyiszor elutasították. Legutóbb

romot, hanem érdemem szerint megbecsülnek, — mondtam majdnem esengve.

A szép leány gúnyos pillantást dobott felém és arca melyet én a szent képekhez hasonlítottam mintha öröki kifejezést nyert volna, midőn ezt válaszolta:

— Nincs kedvem nyomorogni. Azért megyek férjhez, hogy jóléthez jussak. Ha ön kényelmemet nem biztosítja, nincs mi ok sem, hogy feleségévé legyek.

— Tehát nem szeret? — kérdeztem elhűlve.

— Azt nem mondom, de feleségévé csak annak leszek, ki mellett gondtalanul megélhetek. Isten áldja meg! — S ott hagyott a faképnél.

Ime a kor realizmusa, és ime gyermekeinek romlottsága!

Szeret és még sem lesz nőmmé, mert élni akar. Tehát ő is, mint a többi leány, az életnek anyagi oldalát tekinti. A szerelem rá nézve is ködkép, árnyék csupán? Hát nincs, aki most szívből szeret, aki nélkülözön, kunyhóban éljen, megossa férje bánatát?

Mind e napig azt hittem, hogy van. Magamról ítélttem. Én azzal, kit szeretek, egy pusztai szigeten is el laknék, fűvekkel, gyökerekkel táplálkoznék, ha szívem választottja melletttem élne. Egy mosolyáért, egy édes szaváért az égbe, vagy a föld mélyébe mennék.

Hát csalódas, csak keserv az életem?

Mióta édes anyám emlőjétől elválasztottak, a csapások súlya nyem. Egyik betegségből a másikba estem s mikor felgyógyultam, a koporsók szögzése, a sírasok jajja lett ismerősöm. És most midőn a boldogság közepette hittem magamat, a boldogtalanság mélyébe süppedtem.

Amiért hajolni, megalázkodni nem tudtam, elvesztettem állásomat, és kibem mint Istenben bíztam eldobott mint egy rongyot. A kínos leverés, az élő, a kegyetlen fájdalom nemcsak szívem közepébe nyílt hanem testem minden polusába biszergett.

Hát csak ez a sorsa a küzködő, vívódó embernek? Hát csupán szenvedés jutalma a becsületes törekvésnek? Hát csak goromba kidobás bére az igyekezetnek? Hát csupán néhány hideg szó viszhangja a hű szerelemnek?

Ezekre a kérdésekre zakatoló szívem és feszült agyam semmi választ nem volt képes adni. Homály, borult szememre. Csak sűrű látványon keresztül láttam Ebben a kegyetlen állapotban, a modern mentség, a szív és lelki bajok megoldója, az öngyilkosság merült fel agyamban. Életem egyik legszebb eszméjének tartottam a menekülési módot. Ezen a már nem mindennapi uton nem egy szevedő, nem egy nyomorult tért örök nyugalomra, örök békére.

Csak a halál nemének választásában nem tudtam

határozni. A pisztoly általi halál a legbátrabb, de egy tisztességes fegyver 5—6 forint, és nekem annyi pénzem nincs; Csak annyi maradt, hogy házbéremet kifizessem, nem akartam adóssággal távozni. Azátan ki tudja, találkozom-e a más világon szállásadóimmal? A víz általi megfulladás szégyenletes fortuna.

Ép e pillanatban egy szentes bolt előtt mentem el. Széngőztől meghalni nem mindennapi, de nem is szégyenletes. Ez lesz a legjobb, gondoltam magamban és minden habozás nélkül a boltba léptem. Az ajtóban egy alacsony széken egy nagyon jó arcú, ezüst szakállú öreg ember ült. Köszöntem és egy nagy adag köszönet kértem.

— Azonnal! felelte majdnem lágy hangon a szénárús.

— De nem azonnal, hanem rögtön! kiálték türelmetlenül.

— Lassan uracskám, kadd szedem össze öreg esztendőim, mondta kis szekéről felkelve és felém tipogva a tisztes ősz. Midőn hozzam ért megállt, nagy szemével hosszasan reám nézett, mintha telkem gondolatát akarta volna kiolvasni.

— Miféle reám olyan nagyon gyanúsán? kérdeztem nem épen barátságos hangon.

— Egy úr, ki köszönet vásárol, ez gyanús. Mi-

felségfolyamodványt is nyújtott be, a kabinetiroda azonban szintén visszautasította kérvényét, a melyből már kilehetett olvasni, hogy elméje nem tiszta. A napokban mint értesültünk, Vitalis Budapestre utazott, hol elmebaja kitört s mint közveszélyes örültet a lipótmezei tébolydába szállították.

— **Fráznovszky Ferencz** szolgabíró 3 havi szabadsága letelvé f. hó 1-én hivatalát elfoglalta.

— **Az önk. tüzelők** gyakorlatait a parancsnokság az idő kedvezőtlenége miatt beszüntette.

— **A béléczeszanádi** varát részvénytársaság f. hó 25-én közgyűlést fog tartani Gyulán.

— **Munkások figyelmébe!** A megyénkben folyamatban lévő belvizrendezési földmunkálatoknál mintegy 5100 munkás nyerhet jövő évi áprilisi alkalmazást. A munkások bármikor munkába állhatnak. A munka és jelentkezés helyei: Komádi, Berettyó Újfalu, Nagy-Szalonta, Szentes és Szarvas. Mindenütt a helyszínen lévő társulati mérnökhöz kell a munkásnak felvétel végett fordulni.

A törvényhatósági bizottság f. hó 19-én rendkívüli közgyűlést fog tartani, melynek egyedüli tárgya lesz az agrár-sociális kérdésben való intézkedés.

— **Gyujtogató örült.** Kondoroson unalt hó 30-án éjjel Dérczy Ferencz kárára mintegy 1200 ft árú takarmány égett el. Az egyik égő kazal mellett egy embert találtak az arra portyázó csendőrök ki egész nyugodtan feküdt a földön. Midőn az embert letartóztatták és kérdőre vonták zavartan csak annyit mondott: „Kicsi tüzet raktam, szoknyát tettem rá, könnyen égett.“ A csendőrök hamarosan észrevették hogy ejmeháborodottal van dolguk s a szarvasi városi kórházba szállították őt. Valószínű, hogy a letartóztatott egyén gyujtogatási mániában szenved.

— **Ungváry László** czeplédi jóhírű gyümölcs-faiskolájának mai számunkban megjelent hirdetését t olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk.

— **Sürgős csomagok.** A kereskedelmi miniszter november hó elsejével „sürgős csomag“ szállítást léptetett életbe, úgy, hogy ha sürgős csomagokat a levélpóstával továbbítják. A földönak a csomagért esedékes rendes tarifaszere fränk-illetéken kívül, 60 krajcár külön díjat és rendes express-illetéket (csomagonként 26 krt) kell fizetni. A „sürgős csomagok“ a postai szállításra alkalmas bármely tárgyat tartalmazhatnak, terjedelmük azonban egy méternél hosszabb, fél méternél szélesebb és 10 kilogramnál súlyosabbak nem lehetnek. Egyebekbeni csomagolás stb. a közönséges csomagok alá vannak vetve.

— **Vége az obsitnak.** Az idej honvéd-ellenőrzési szemléken a tartalékos katonákra nagy meglepetés vár, tudatják velük, hogy ezentúl már nem kap senki obsitot. Elmarad ez a nagy levél, melynek círádái közé ékelték, hogy X. Y. hány esztendő t hónapot, hetet és napot szolgált a király-, haza- és birodalomért és ebből mennyit a közöhadserégben, mennyit a honvédségnél; az obsit helyett könyvecskét kapnak, melybe szintén beírják azokat az adatokat is,

nek lesz ez a szén uracsám, ha szabad kérdenem? — kérdé, fürkesző tekintetét vetve reám?

— Refütteni! — viszonzám röviden.

— Kánikulában? Hehehe! kacagott hosszasan. Ne haragudjék. Ismerem a világot, ismerem az embereket, 74 év alatt meg lehet ismerni. Oh gonoszak, rosszak azok mind, egytől-egyig; nem igaz egyetlen szavuk, nem tiszta a lehelletük. Nincs a mai világban szülő, testvér, rokon, barát, igaz szerető, mind álszeretet vesz körül, hamis, hízogó mosoly ül ajkukon; egyik kezükben kenyeret, a másikban gyilkot tartanak. Es mégis élnünk kell, mert ez a rendeltetésünk. Isten ott fenn látja az ember rosszasságát, sokáig türelemmel nézi, készülődik, de egyszer majd eljön az idő, midőn borzasztó bosszút áll rajtok, hogy nevét, hitét semmivé teszik...

Megölni akarja magát ifju úr? Jól teszi. Egy ingyenélővel több vagy kevesebb, nem is számít; ha ön halva lesz is, nem akad meg a világ folyása. Hány ember öli magát a Dunába, hány lövi és hány akasztja fel magát. Több százra megy havankint s azért meg sem látszik, senki sem veszi észre a hiányt. Legfeljebb a hitelezők sírnak utánuk.

Ez a természet rendje; az öngyilkosság a mai kor divatja, mániája...

hogy melyik népfelkelő zászlóaljba van beosztva az illető. A régi obsit elnevezés most már csak a kiszolgált katonák szájában, meg a népdalokban fog élni,

— **Gyászjelentés.** Id. Kondats Sámuel mint férj; fiai: Sámuel, István nejeikkel, ugyszintén Liska István nejével s gyermekeivel, Liska Nándor jogtanár Debreczenben, Liska Mária özv. Komlóvszky Jánosné gyermekeivel továbbá: néh. Liska András gyermekei néh. Liska Johanna Erneszt Dánielné gyermekei mint testvérek, valamint több rokon nevében is szomorodott szívvel jelentik felejthetlen nő, anya, testvér és nagynéne id. Kondats Sámuelné szül. szül. Liska Emiliának élte 55-ik, boldog házassága 17-ik évében 1894 október 28-án esti 9 órakor történt gyászos kimúltat. Áldás és béke hamvaira!

— **Adózók figyelmébe!** Az adó negyedik részlete e hó 15-éig befizetendő lévén az előjáróság felhívta a lakosságot hogy igyekezzenek adójukat már a napokban kifizetni hogy a negyedév közepén előfordulni szokott nagy tolongás eként mérsékelhető legyen.

— **A lépfene** városunkban a szarvasmarhák és sertések között szorványosan jelentkezik. Ujabban a halásztelki legelőn fordult elő egy eset, mely körülményről fogva a szarvasmarha állomány a jelzett helyen zár alá helyeztetett.

— **Talált hulla.** Mezőtúron f. hó 1-én a deványai országút mentén a város alatti vasuti átereszt mellett lévő búzavetésen egy ösmoretlen 30—35 év körüli férfi hullájára akadtak. A hullán a külérő szaknak semmi nyoma sincs. Személyleírása: magassága közép, arca tojásdad, haja, szemöldöke barna, szeme sárga, bajusza s szakála veres és ritka.

Irodalom.

A „Magyar Nyelvőr“ a Magyar Mese-és Mondavilág“ról, Benedek Elek öt kötetre tervezett mesekönyvének első kötetéről rendkívül nagy elismeréssel nyilatkozik a „Magyar Nyelvőr“ októberi füzeté. Örömmel üdvözlöi Benedeket nagyszerű tervéért még inkább annak már részben való megvalósításáért Benedek könyve — írja a Nyelvőr — igazi jóízű, tőszyókeres magyarsággal van megírva, s ha, amint hiszszük és reméljük, e könyv mindenüvé elterjed, különösen ha az ifjuság kezébe kerül, ebből igen nagy haszna lesz nyelvünknek. Talán ezen a réven majd jobban sikerül a népnyelv kincseit terjeszteni talán majd segítségünkre lesz ez e könyv, melyet a fogókony ifjuság fog olvasni, nagy küzdelmünkben melyet a betóduló idegenek s saját fattyaink ellen folytatunk. A „Magyar Nyelvőr“ egyuttal több oldalra terjedő szókincset, érdekes kifejezéseket közöl Benedek könyvéből. A „Magyar Mese-és Mondavilág“ gyorsan halad előre. Alig jelent meg az első kötet, csakhamar befejeződik a második is, mert már kezünk közt van a 17. füzet is, mely szobbnél szebb meséket és mondákat tartalmaz, pompás illusztrációkkal. Egy füzet ára 25 kr. Az első füzetből számítva mindig elő lehet fizetni 2 ft 50 krral 10 füzetenként, a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél.

Bem ismeretlen arczképe „Az 1848—49-iki magyar Szabadságharc története című nagy munkának most megjelent 28-ik füzeté Bem apónak egy rendkívül érdekes arczképét közli. Az arc kép egészen elüt azoktól, melyek közkegyen forognak. Itt Bem jelzetes arczat rövidre nyírt, tuskés körszakáll övedzi. Ez arczkép, melynek eredetije 1849-ben Nagyszébenben készült a kontársak állítása szerint leghívebben ábrázolja a hős vezért, ki a hadjárat végén az örökös csatározás közt, már borotválkozni sem érvén rá csakugyan megeresztette szakállát. A füzet más tekintetben is igen érdekes. Gracza György immár az alvidéki háboruszkodás, Fehértemplom ostromát, Perlasz bevétele stb. mondja el nagy élénkséggel s számos új adat felhasználásával. A füzet képei szintén igen sikrultak a következők: A verseczi ütközet 1848 július 11-én. Hátráló osztrák csapatok — Danjaniisch kardja. Gróf guyon Richard honvédjei élén. — Hérczeg Woroniczky Micziszlav Venczel. A vértanu 1848-iki arczképe után. Részlet Szt.-Tamás ostromából, Bem, mint a lécsi mozgóörtség parancsnoka. Bem József honvéd tábornok, Részlet fehértemplom ostromából. A vörös sipkás. Részlet a perlaszi harcokból.

Szalay József magyar története. Már említettük; hogy a Lampel-Róbert (Wodianer F. és fia) könyvkiadó cég a millenium alkalmából új kiadásban bocsátja közzé Szalay Józsefnek a korán elhunyt kiváló történettudósának „A magyar nemzet története“ című munkáját, még pedig akképen, hogy annak hézagait Baróti Lajossal pótoltatja és azonfelül a szöveget több mint 600 művészi kivitelű illusztrációval látja el. Szalay munkáját nemcsak az akadémia részéről érte az a kittintetés, hogy odaitélték neki a Szilágyi-féle 1200 frtos jutalomdíjat, hanem a közönség is oly lelkesen fogadta, hogy rövid pár év alatt az egész első kiadás elfogyott. Valóban szűhség volt tehát e második kiadásra, és a kiadó cég bölcsen-cselekedett, midőn azt valóságos diszműnek tervezte, hogy méltó ékessége legyen minden magyar ember könyvespolcának. Alig jelent meg a munka prospectusa, már előttünk van az első füzet is, mely 4 ivnyi szöveget és több mint 50 kisebb-nagyobb illusztrációt tartalmaz. Az első fejezet a magyarok beköltözése előtti Magyarországot ismerteti, előbb a kőkort bemutatva számos Magyarországon talált kőkori tárgyal, aztán a bronzkort, szintén bronzkori leletek rajzaival. Erre Magyarország legrégebb ismert lakosait ismerteti a szerző, néhány érdekes araviszk régiéget reprodukálva. Pannonia és Dáciának a rómaiaktól való meghódítását szintén számos kép illusztrálja: a Traján oszlopa néhány domborművű képeinek másolata, a Traján-híd maradványa, a római Traján-fórum, a híres Traján-tábla stb. „A római közigazgatás és műveltség Pannoniában és Dáciában“ című fejezetben dúsán ki vannak aknázva az ó-budai ásatások; ott találjuk az aquincumi anfiteátrum képét, az ottani leletek közül az ismert oltárkövet, a mozaikot, a bélyeges táblákat, az agyagedény-törzedekeket stb. Nagyon sikerülték a Pannonia sorsára befolyással volt római császárok a rcképei is: Augustus császáré és Tiberiusé, valamint Decebal dák király egy szobrának másolata. A szöveg sehol sincs tudákos magyarázatokkal megakva; az előadás népies, végig egyszerű, világos, folyékony, olyan, a minőnek lennie kell egy a nagy közönség számára szánt munkában. Az első füzet átolvasása után tehát csak még melegebben ajánlhatjuk a munka megszerzését mindenkinek, a kit hazája története érdekél. Egy-egy füzet ára 30 kr., a ki előfizet (6 füzetre 1 ft 80 kr.-ral, 12 füzetre 3 ft 60 kr.-ral 24 füzetre 7 ft 20 kr.-ral) a füzeteket bementve kapja. A teljes mű mintegy 65 füzetre fog terjedni. Gyűjtőknek minden 7 példán, után egy tiszteletpéldánnyal szolgál a kiadóhivatal. A megrendelések a kiadócéghoz intézendők: Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai), Budapest, Andrassy út 21.

CISARNOK.

Három levél.

Budapest, 1894. augusztus 15-é

Kedves barátom!

A balaton-füredi fürdőzés felolvasztá szívemről a jeget szerelmes vagyok!

Neked, ki előtt boldog jogászkoromban soha sem volt titkom mint miniszteri forgalmazó is bevallom hogy Füreden angyalszépességű lénykéval ismerkedtem meg; aki elbájolt szerelmissé tett s én most boldog feletem boldog vagyok mert Méhavy Laura viszont szeret.

Te, ha láttad volna, mihor „ő“ vallomásomra ki-mondá a boldogító igent; ha láttad volna, mint borítá el arca havát a szendeség rózsapírja mikor az első csókot leheltém piczi ajakára? Oh barátom az egy festő esetére méltó jelenet volt, Munkácsy a nak megörökítésével még nagyobb nevet vívna ki, mint a milyennel bir már jelenleg is.

Az aranyos angyalka édes atyja s derék fivére már megis hívtak vendégszerető házukhoz Ildafalvára a nyár folyamára meghívásukat támogatta Laurácska is, aki kellemesen csevegett falujuk szépségéről, a kertjökben lévő lugasról, a hol ő kézi munkával foglalkozik, vagy kedvenc írómák munkáit olvasgatja. Biztosított, hogy nem fogom unni magamat, mert több család lakik Ildafalván, a kikkel jól lehet tölteni az időt, s felsorolta a családok neveit, a többi között

Bárm István feldirtokost s kedves nejét említték kiknek szép örökvidám kedélyű leányuk van stb. stb.

Készéggel megígérték, hogy lerándulók hozzájuk. Két hete jöttem vissza a fővárosba, mely azonban mióta nem látom, ott unalmas, fáp előttem, ez okból elhatároztam, hogy meglepem anygalkamat minél hamarabb, s így holnapután, azaz vasárnap Ildafalván leszek titokban!

Te pedig, édes barátom csak készítsed frakk, klakk, és látkod, mert azt hiszem, nem okára hymen rózsaláncait fogom viselni s arra kérlek, hogy menyegőm alkalmából te hú, kipróbált barát legy vőfélyem!

Nem leszek agglégény, nem halok siratlatlanul meg!

Isten veled, ölel sirig hű barátod

Budapesten, 1894. augusztus 20-án

Kedves éarátom!
A rózsafelhők szétfoszlottak! Remitő csalódás ért! Gyűlöm a világot!!! Gyűlöm a csalfa nőket s szeretném nyakon ütni ostoba magamat, mert hittem nőnek há há há!
Képzeld! a múlt levelemben itt vasárnapon csak ugyan leírtam Ildafalvára. A vonatról kiszállva, erős szívdobogások között az anygalkám (?) leírása szerint fekvő kertjük felé vettem utamat, hogy az "o" meglepetése annál nagyobb legyen.

Elképzelttem a viszontlátás édes örömet. siettem!

Utközben egy lélekkel sem találkoztam, észrevétlenül értem a kert kerítése alá, mely mögött a Laura által jelzett lugasból előbb, tompa s érthetlén szavakat, azután a következő felkiáltást hallám: „Imá-dott Laurám szeretem!”

Fejem szédült, szívem megszűnt dobogni, félig eszméletlenül kukucskáltam be a sövény nyílásán a lugasba s képzeld mit láttam? „O” az „aranyos anygál”, a ki csak pár héttel előbb mondá, hogy csak engem szeret, egy izléstelenül öltözött, bajusz és szakáltalan tacsókó karjai közé omlott!

(Vége köv.)

Feloldó szerkesztő: Mihály József.

Kiadótulajdonos: Samuel A. ...

Sürgő Lezám: Gottschlig Budapest.

Telefon 58-86.

GOTTSCHLIG ÁGOSTON

tea-, num- és cognac-nagykaréskedő
B U D A P E S T.

Központi iroda: IV. váczi-utca 4. szám.

RAKTARAK.

IV. váczi-utca 6. szám

VI. Andrásy-ut 23.

„A Mandarinhoz”
a váro ház-tér mellett.

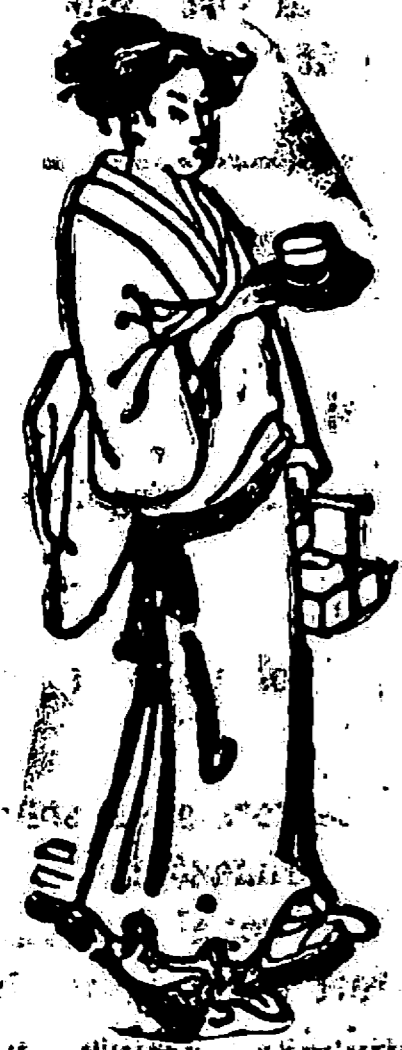
„Hang-Cong városához”
a kir. opera átellenében.

Kiviteli pinczék: X. Köbánya, füzér-utca 9. szám.

Kizárólagos bizományi-raktár.

Szarvas és környék részére Kmetz Mihály urnál közönségen behozatalu valódi kínai és orosz karaván teák, Jamacia-, Brazíliai- és Cuba-rumok, francia cognacok, likörök a legfinomabb minőségben, eredeti csomagok és palackokban, eredeti árak mellett.

Árjegyzéket kedvültre ingyen es és bermentve.

Egy jó karban lévő
8 lóerejű cséplőgép eladó
minden hozzávaló eszközeivel A venni szándékozó megtekintheti az öcsödi Gődénlaposi tanyámon s házammal az alkut megteheti.

Kelt Öcsödn, 1894. okt. 23.

MÉSZÁROS DEMETER
géptulajdonosnál.

ALAPITTATOTT 1845.

ALAPITTATOTT 1845.

Kitüntetett Arad 1880. és 1890.

REINHART FÜLÖP, LEGNAGYOBB BUTORGYÁR

ARADON, ANDRASSI-TÉR 21. SZÁM.

Ajánlja a legnagyobb és minden-czélokra berendezett nagy asztalos és kárpites

b u t o r - r a k t á r á t

a legfinomabb izléssel és kivittel. Teljes menyasszonyi kelengyék dus választékban. Saját gyáramban és személyes felügyeletem alatt készített asztalos és kárpitozott butoraimért jótállat vállaltatik. Árjegyzékkel és költségvetéssel készségesen szolgálók.

Teljes tiszt. lottal
REINHART FÜLÖP, butorgyáros Aradon.

ARAD LÁTVÁNYOSSÁGA.

ARAD LÁTVÁNYOSSÁGA.